

45

ОБЩИНА РУСЕ

K 7/M 45

120000869037

МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ

FESTIVAL

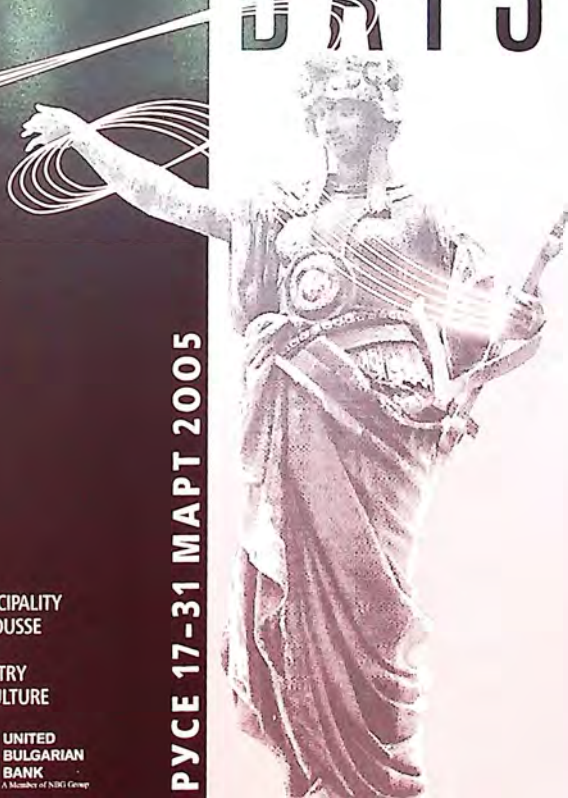
MARCH

17-31 MARCH 2005

MUSIC

ROUSSE, BULGARIA

DAYS

MUNICIPALITY
OF ROUSSEMINISTRY
OF CULTUREUNITED
BULGARIAN
BANK
A Member of NDB Group

РУСЕ 17-31 МАРТ 2005

187/11-22

187/11-22

ОБЩИНА РУСЕ
МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

45. МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ
„МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ“

Русе

17 – 31 март 2005

ОПЕРНО- ФИЛХАРМОНИЧНО ДРУЖЕСТВО Пловдив

Диригент

Юриен ХЕМПЕЛ Холандия

Солисти:

Татяна КОЛЕВА перкусия, Вокал

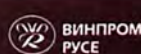
Дейвид ДРАМ Вокал, САЩ

28.03 понеделник 19 ч.

Зала „Филхармония“

Сдружение

Мартенски музикални дни - Русе

ПРОГРАМА

I.

Ото Кетинг
(1935)

The Arrival*
(1993)

Дејвид Драм
(1961)

The Ships
за два гласа и маримба

The Longitude Act of 1714
световна премиера
(2005)

II.

Джон Агамс
(1947)

Shaker Loops*
(1977-83)

Shaking and Trembling
Himning Slews
Loops and Verses
A Final Shaking

* Първо изпълнение в България

Ото Кетинг – The Arrival (Пристигането) 1993

The Arrival е Втората част на една композиция от четири части, която е писана за различни холандски ансамбли. *The Passage* (Проходът) за ensemble Nieuw, *The Arrival* (Пристигането) за Sinfonietta Nieuw, Амстердам, *The Delay* (Закъснение-то) за оркестър Фолхардинг и *Come, over the seas* (Ела през моретата) за оркестъра на Royal Consergebouw.

The Arrival е най-живата и действително оптимистична пиеса в серията. В същото време експанзията бива ограничена и изчистена от ограниченията на инструменталните средства. Симфониетата Nieuw от Амстердам е със състава на Моцартов оркестър. Извършени са две промени: двата тромпета от класическия оркестър са заменени от туба, която заедно с двете корни произвежда един звучен блок дори и в тихите пасажи. Тимпаните са заменени от маримба и гlockenspiel. *The Arrival* има почти класическа форма; двете бързи части ограждат една бавна част, в която маримбата продължава да поддържа първоначалното темпо. Всичко се развива от хармонията, която стига една по-директно изявена тонална структура. Мелодичните идеи са едва проявени или са скрити арпеджирани акорди. Ритмическият пулс е силен и понякога напомня трескавата атмосфера на машинното отделение на огромен презокеански лайнер. (Ото Кетинг)

Дейвид Драм - „Законът за географската дължина от 1714 г.“

През 1707 г. британския адмирал сър Клодисли Шавъл и 2000 души от неговите моряци загиват при сблъсък на флотата им в островите Сили. За пореден път неспособността на навигаторите да изчислят точно местонахождението на своите кораби в морето води до бедствено положение. Кризата около навигацията става все по-остра, когато нарастват амбициите на страни като Холандия, Испания, Португалия и Англия. Всяка година хиляди човешки живота биват отнети. Трудно завоювани територии биват все повече оспорвани поради високата степен на грешки в географските карти, на които са отбелязвани.

Навигацията зависела от правилното изчисляване на географските ширина и дължина, но последната била в действителност невъзможна за отчитане в морето. Географската ширина относително лесно би могла да се отчете по слънцето и звездите, но позицията изток/запад или географската дължина на кораб в морето било всеизвестно, че е трудно за отчитане.

През 1714 г. британската Камара на Общините учредила награда от 20 000 паунда за онзи, който в рамките на определена степен с точност може правилно да изчисли географската дължина в морето. Законът бил наречен „Закон за географската дължина от 1714 г.“

По това време било възприето, че решението е в използването на часовници. Изчисляването на географската дължина било в действителност изчисляване на часовата разлика. Земята прави пълна обиколка за 24 часа, като покрива 360 градуса. Това означава, че се премества с 1 градус на всеки 4 минути и с 15 градуса на всеки час. Ако корабният навигатор използва времето по пладне като първоначално и го сравнява с времето, отмервано от точен часовник на борда, разликата между местното време и първоначалното време ще му покаже какво разстояние е изминал кораба в посока изток / запад. Времевата разлика в часове $24 \times 360 =$ географската дължина в градуса. Нагпреварата за точно отчитане на географската дължина била в действителност нагпревара на часовникарите за предлагане на модел, който да измерва времето срещу движението на морето.

Конструкциите с махало, които работели достатъчно точно на земята, били безпомощни пред силата на природата в морето. Трябвало да минат десетилетия, преди часовникарят Джон Харисън да успее да изобрети конструкцията със зъбно колело и така навигационната практика да догони теорията.

Да се поддържа темпото при трудни обстоятелства, като се измерва и запазва положението между постоянно движещи се сили; навигаторът като солист. Това беше образа, който веднага ме поразил, докато четях тази малка глава от историята на морската навигация.

Сметнах, че е изключително подходящ за солист перкусионист – онзи, който трябва да поддържа темпото при всички обстоятелства. Солоист, който се движи през времето в градуса срещу една фактура от непрестанно променливи скорости, остава незасегнат от резки промени, непрекъснато търси местонахождението си, това са образите, които стоят зад солиста на композицията „Законът за географската дължина от 1714 г.“

Пиесата започва със съвсем минимални средства – само гласът на перкусиониста. Измамливо семпъл ритъм, по-скоро средство за поддържане на темпото се изпява, постепенно става по-украсен в една поредица от вариации. На това място солистката има пълен контрол върху своето собствено темпо, тя създава нови усложнения, играе си с темпото. Накрая тя постепенно замества вокалите с инструменти. Когато към нея се присъединява и перкусионната секция на оркестъра, темпото незабавно става елементарно и масивно, свободата на солистичното темпо се загубва. Когато се включва и оркестъра, тази свобода става още по-ограничена; жестът на солистката се свежда до серия от удари, като че в търсене на отправна точка, в опит да установи точката, от която е възможно да се тръгне напред.

Докато перкусионният ансамбъл функционира заедно със солиста като едно цяло, оркестровата част върви по своя мистериозен път. Съвсем плавно, по протежение на цялата творба една далечна, фрагментна музика сякаш изпълнява от духовете и струните. Това напомня за второ действие на „Дигона и Еней“ от Пърсел, чийто „разпластяващи се“ хармонии ни разказват една история, която публиката от 1689 г. е познавала съвсем добре:

„Излезте, приятели моряци, вашите котви ще натежат.

Времето и прилива не търпят закъснение.

Вземете си сбогом с нимфите на брега,

И утешете техните ридания

С обет за завръщане

Но никога не планирайте да ги посетите отново”

Написах една кратка песен за Татяна и мен, която се изпълнява на два гласа и маримба и се казва „Корабите“. Тя играе ролята и на кода, и на ключ към „Законът за географската дължина от 1714 г.“

„Законът за географската дължина от 1714 г.“ е композиран специално за Татяна Колева с изключителна благодарност към русенските „Мартенски музикални дни“. Финансова подкрепа за поръчването на тази творба е осигурена от Fonds voor de Scheppende Toonkunst, Amsterdam.

Дейвид Драм (1961) е роден в Илинойс, израства в Сан Диего, Калифорния. Започва да учи композиция с Робърт Ериксон в Калифорнийския университет в Сан Диего, а по-късно и в Йейл с Луи Ангрийсен и Ърл Браун. Холандският Volkskrant описва музиката му като „пресечна територия между Чарлз Айвз, Джими Хендрикс и Лу Ридг.“

Творбите му се изпълняват редовно по целия свят на фестивали в Берлин, Лайпциг, Талин, Холандия, Финландия и др. Последните му поръчки включват музика за ансамбъл ASKO, оркестър De Volharding, Albany Symphony, Томоко Мукаяма, Нидерландски духов ансамбъл, саксофонов квартет Aurelia, Франсез-Мари Уити и Скапино Балет.

През 2003 фестивалът „Варшавска есен“ му поръчва концерта за електрическа китара „Zero Roll“. Творбата му „Master Vor Blaster“ за рап изпълнител и саксофонов квартет, композирана през 1992, се превръща в стандартна пиеса, изпълнявана широко в Европа и САЩ. Сред по-обемните му композиции се нарежда едночасовата творба „Orange Slice“, която се изпълнява редовно на известни фестивали. Смелите, неконвенционални поп аранжimenti на Драм са често записвани и биват широко отразени по радиото и телевизията.

Той си сътрудничи с флейтистката Ан Ла Берж, кино-режисьора Дейвид Ламърс, хореографката Бианка Ван Дилен и ансамбъла „Steamboat“ от Швейцария. Сред последните му премиери са „Baton Rouge Massacre“ за ансамбъл ELECTRA,

изпълнена в Лондонската зала Queen Elizabeth, и две творби с акламирания романист и поет Хафиз Боуза, камерната опера „The Double-backed Monster“ и песенния цикъл „Ibn Zaydun and Wallada“. Концертът, в резултат на сътрудничеството му с Нидерландския духов ансамбъл, е излъчван на живо по радиото и телевизията в новогодишната нощ от зала Концертгебоу в Амстердам.

Записите на неговата музика носят етикета на фирмите BVHaast, Vanguard Classics, Einstein, Composer's Voice и X-OR. Композициите му се издават от издателствата Donemus и volSap Music.

Дейвид Драм живее и работи в Амстердам.

Джон Агамс – Shaker Loops (1977 - 83):

Shaker Loops (лупинги, завои, извивки, връх на вълна) бе първоначално композиция за струнен квартет с невдъхващото надежда заглавие Wavemaker (правяч на вълни, трептения). По това време, като много други млади композитори, аз не бях наясно с природата на онези музикални материали, които бях избрал за свои изразни средства. В резултат на това композицията не оцеля след премиерата. За късмет в консерваторията в Сан Франциско с моите студенти имахме работна лаборатория за изпробване на новите ни идеи, тъй че разпарчедосах пиесата, събрах останките наново и започнах всичко отначало. Сега квартетът „нарасна“ до септет, като по този начин бе добавена звукова маса и повече акустична мощ. Loops представлява техника от времето на записите на магнетофонна лента, където малки отрязъци от предварително записаната лента се залепят една към друга, поради което мелодични или ритмически фигури могат да се повтарят до безкрайност. Група „Шейкърз“ (американска религиозна група) бе включена донякъде като каламбур на музикалния термин to shake, което означава или да правиш тремоло с лъка по струните, или да правиш трилер. За мен това извиква представата за онези иначе набожни и усърдни души, хванати в екстатичната лудост на танц, който достига кулминация в една проява на физическа и духовна трансценденталност. Този динамичен, почти електрически зареден елемент придава на музиката причина за нейното съществуване и накрая довежда до пълната реализация на пиесата. (Джон Агамс)

Юриен Хемпел учи дирижиране при Дейвид Порселин и Кенет Монтгомъри в Консерваторията в Утрехт. Още по време на обучението си бива поканен да асистира на Едо де Ваарт, Ханс Фонк и Дейвид Робъртсън. По покана на Сейджи Озава специализира на майсторските класове по дирижиране при Бернард Хайтинк и Лорин Маазел в Тензлууд.

Важно признание за него е третата награда, която печели на Конкурса по дирижиране „Сибелиус“ през 1996. Непосредствено след това получава покани за ангажименти от различни финландски оркестри.

През 1996-97 Юриен Хемпел е назначен за асистент-диригент на Валери Гергиев в Ротердамския филхармоничен оркестър. През май 1997 дебютира с голям успех с оркестъра на Concertgebouw в Амстердам. Със същия успех преминава и дебютът му с Residentie Orchestra в Хага, като получава нови ангажименти и за двата оркестъра.

Репутацията му на диригент на съвременна музика го свързва трайно с ансамблите Asko, Nieuw Ensemble, Netherlands Wind Ensemble, Ensemble Contrechamps от Женева, Schoenberg ensemble, и оркестър De Volharding, на който е главен диригент.

Хемпел разкрива своите качества и в областта на операта. Важно в тази насока е представлението на „Саломе“ от Рихард Щраус, което дирижира на фестивала на Гергиев. В резултат на това е поканен да дирижира „Саломе“ и в Мариинския театър в Санкт Петербург. Веднага след това е поканен да дирижира турнето на театъра в Новата израелска опера в Тел Авив през юни 1998. През пролетта на 2004 дирижира дългоочакваната опера от Брайън Фърнхю „Shadowtime“ на Биеналето в Мюнхен.

Ангажиментите му през последния сезон включват концерти с Филхармоничния оркестър на Нидерландското радио, Филхармоничен оркестър на Хелзинки, Симфоничен оркестър на Финландското радио, Симфониета Тапиола, Филхармоничен оркестър на Лијеж, Национален оркестър на Порто, Симфоничен оркестър на Базел, Симфониците от Бохум и Исландски симфоничен оркестър. Той гостува редовно на Симфоничния оркестър на Би Би Си и на Шотландския симфоничен оркестър на Би Би Си.

Юриен Хемпел прави записи на компактдискове за компаниите Decca/Argo, Composer's Voice, Elektra, Nonesuch и Point Music.

Татяна Колева е родена във Варна, понастоящем живее и работи в Холандия. От началото на своята кариера тя жъне успехи с изпълненията си на много международни подиуми, на фестивали и концерти. В областта на съвременната музика Татяна е призната за едно от най-обещаващите млади имена. Нейните изпълнения омагьосват публиката с интригуващи ритми, впечатляващи звуци и изненадващи музикални решения.

Тя учи пиано и ударни в родния си град Варна и продължава обучението си в Софийската музикална академия, както и в консерваториите в Ротердам и Хага. Сред имената на нейните учители са проф. Добри Палиев, Робърт ван Сайс, Сти-вън Шик, проф. г-р Зигфрид Финк, Вим Фос и Джеймс Ууг.

Още в началото на кариерата си Татяна Колева се ангажира активно с представяне и популяризиране на съвременна музика и артформи по цял свят. Редовно изпълнява нова музика като солистка, в ансамбли и експериментални формации, като: Theatergroep - Холандия, musikFabrik, ASKO, Schoenberg, Maarten Altena Ensemble, Weshm, оркестър Фолхардинг, Filmmuseum productions Амстердам и др. Тя е член-основател на ансамбъла за нова музика ELECTRA, както и на дуо с кларинетистката Тара Бауман.

За изпълнението си на съвременна музика Татяна Колева е наградена с музикалната награда Kranichstein, Дармщат'94, Голямата награда на националния конкурс „Светослав Обретенов“ '88 и четвърта награда на международния конкурс „Гаудеамус“ (1993). Тя изнася концерти и води майсторски класове из цяла Европа, САЩ, Япония, Йордания и Мексико. През 1998 Татяна е номинирана и избрана за български „Музикант на годината“ в категорията „Дебют“.

През 2003 излезе неин солов компактдиск.

Пловдивският филхармоничен оркестър е формиран през 1945 г. Понастоящем в състава участват над 100 професионални музиканти. Богатият му репертоар съдържа класическа и модерна музика.

В своята дългогодишна дейност оркестърът постига големи успехи под ръководството на някои от най-изтъкнатите български диригенти: Влади Симеонов, Руслан Райчев, Месру Мехмедов, Добрин Петков, Димитър Манолов, Владимир Гяуров, Георги Димитров, Најден Тодоров.

Оркестърът е свирил и с редица гостуващи диригенти, като Я. Ференчек, Е. Батиз, Ян Кренц, Е. Чакъров, Р. Байраков, И. Спасов, В. Казанджиев. Негови солисти са били Дм. Шостакович, Р. Ричи, Х. Шеринг, Св. Рихтер, Н. Гяуров, Ст. Миланова, М. Минчев, Л. Ангелов и др.

Осъществява редица турнета в Германия, Швейцария, Полша, Италия, Австрия, Франция, Гърция. Има многобройни аудио- и видеозаписи.

Програмата подготви
Драгомир Йосифов
Превод – Зоя Александрова

